

TÜRK KANSER
ARAŞTIRMA VE SAVAŞ
KURUMU DERNEĞİ

TURKISH ASSOCIATION FOR CANCER RESEARCH & CONTROL

KANSERLE İLGİLİ BİLGİ VE DAVRANIŞ ARAŞTIRMASI

MART 2014

PROF. DR. TEZER KUTLUK

UICC, Dünya Kanser Kontrol Örgütü Gelecek Dönem Başkanı
Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu Önceki Başkanı

Bu rapor GfK Türkiye tarafından TÜRK KANSER ARAŞTIRMA VE
SAVAŞ KURUMU DERNEĞİ için hazırlanmıştır.

Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu

1947'de kurulan **Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu (TKASK)** Türkiye'nin en eski kanser Derneğidir. Türkiye'de birçok ilke imzasını atmıştır:

- **1954** Hamdi Suat Aknar Kanser Konferansları
- **1954** Ulusal Kanser Haftası
- **1962** TKASK Ahmet Andiçen Kanser Hastanesi
- **1969** UICC Üyesi
- **1973** Turkish Journal of Cancer
- **1975** Ulusal Kanser Kongresi
- **1996** SSUK Üyesi
- **2003** Kanserli hasta destek/survivor grubu
- **2006** Kanserli hasta kongreleri
- **2006** Dünya Kanser Günü aktiviteleri
- **2007** Gaziantep Onkoloji Hastanesi
- **2008** Dünyada yılın en başarılı kanser örgütü
- **2008** UICC Yönetim Kurulu Üyeliği
- **2014** Avrupa Tütün ya da Sağlık Kongresi
- **2014** UICC Başkanlığı

uicc

global cancer control

UICC - International Union for Cancer Control

- 1933 yılında kurulan UICC, küresel düzeyde faaliyet gösteren en eski ve en büyük kanser organizasyonudur.
- Merkezi, uluslararası politikaların şekillendiği Cenevre'dedir.
- Savunuculuk, dünya kanser liderlerinin bir araya getirilmesi, uluslararası koordinasyon gerektiren programların yapılması öne çıkan güçlü yanlarıdır.
- Geniş bir networke sahiptir. 170 kadar ülkede, 800 kadar üye organizasyonu bünyesinde barındırmaktadır. Bunlar dünyanın önde gelen kanser dernekleri, tedavi ve araştırma merkezleri, hasta organizasyonları ve hükümet kuruluşlarıdır.
- Kamu, özel ve diğer stratejik işbirlikleri ile kansere karşı savaşmaktadır.

Amaç

Türkiye'de risk faktörlerinden görülme sıklığına,
tanıdan tedaviye kanserle ilgili
genel toplumsal algının değerlendirilmesine yönelik
yapılan araştırma sonuçlarının paylaşılması ve
bilinç düzeyinin artırılması

Metodoloji ve demografi

Araştırma, Türkiye'nin 7 coğrafi bölgesinde, 15 ilde, 15-65 yaş, ABC1C2DE SES grubunda 1234 kişi ile 21 Ocak – 17 Şubat 2014 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

%54
KADIN

%46
ERKEK

Metodoloji ve demografi

%40
ÇALIŞAN

%21
ÖĞRENCİ

%27
EV HANIMI

%8
EMEKLİ

Metodoloji ve demografi

EĞİTİM

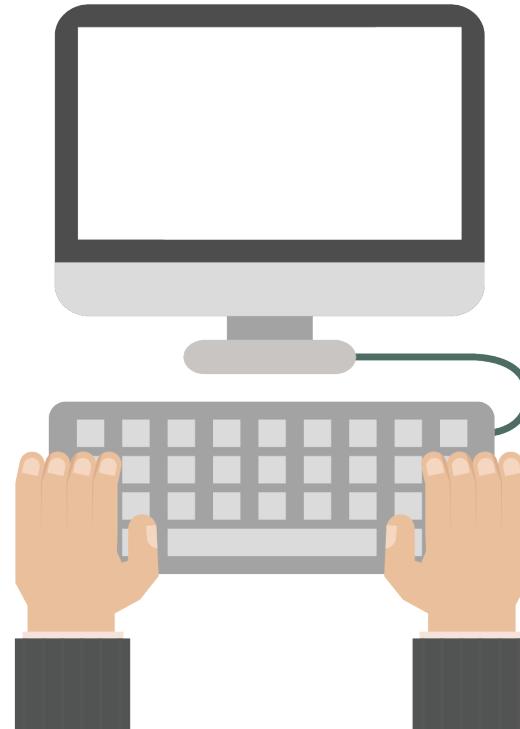
%33
İLKOKUL

%29
LİSE

%15
ÜNİVERSİTE
VE ÜZERİ

Metodoloji ve demografi

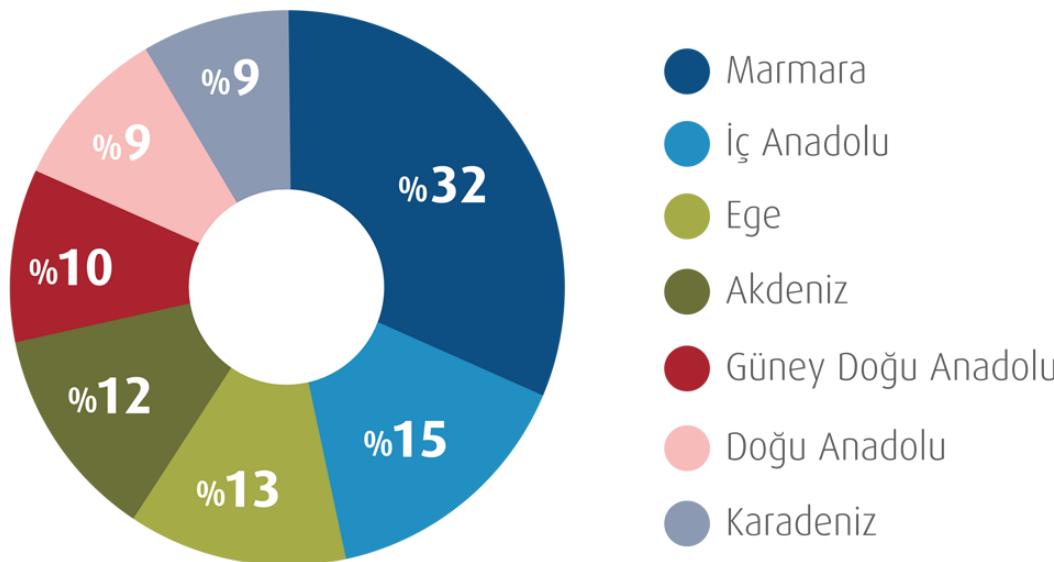
İNTERNET KULLANICISI

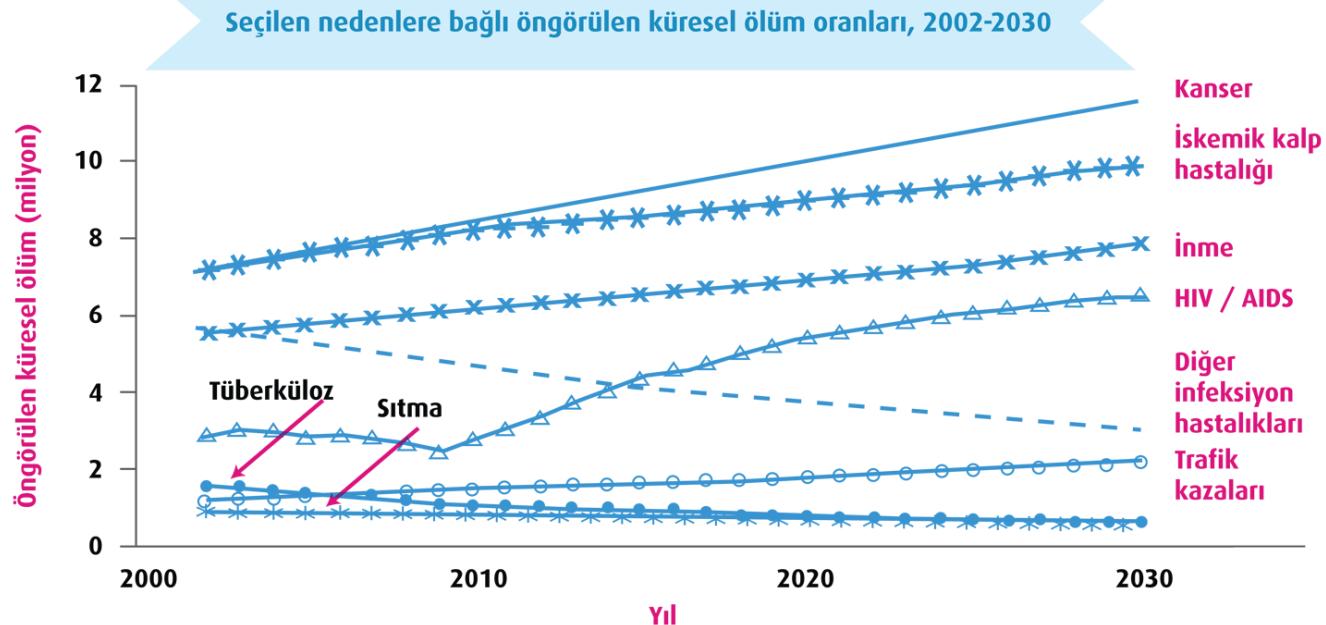
% 58

Metodoloji ve demografi

Araştırmaya dahil olan iller: İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Antalya, Balıkesir, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, Kayseri, Konya, Malatya, Samsun, Trabzon

2030'a kadar dünya çapında öngörülen ölüm nedenleri

Ref: WHO, World Health Statistics 2007

Kanser büyümeye devam eden bir halk sağlığı sorunudur

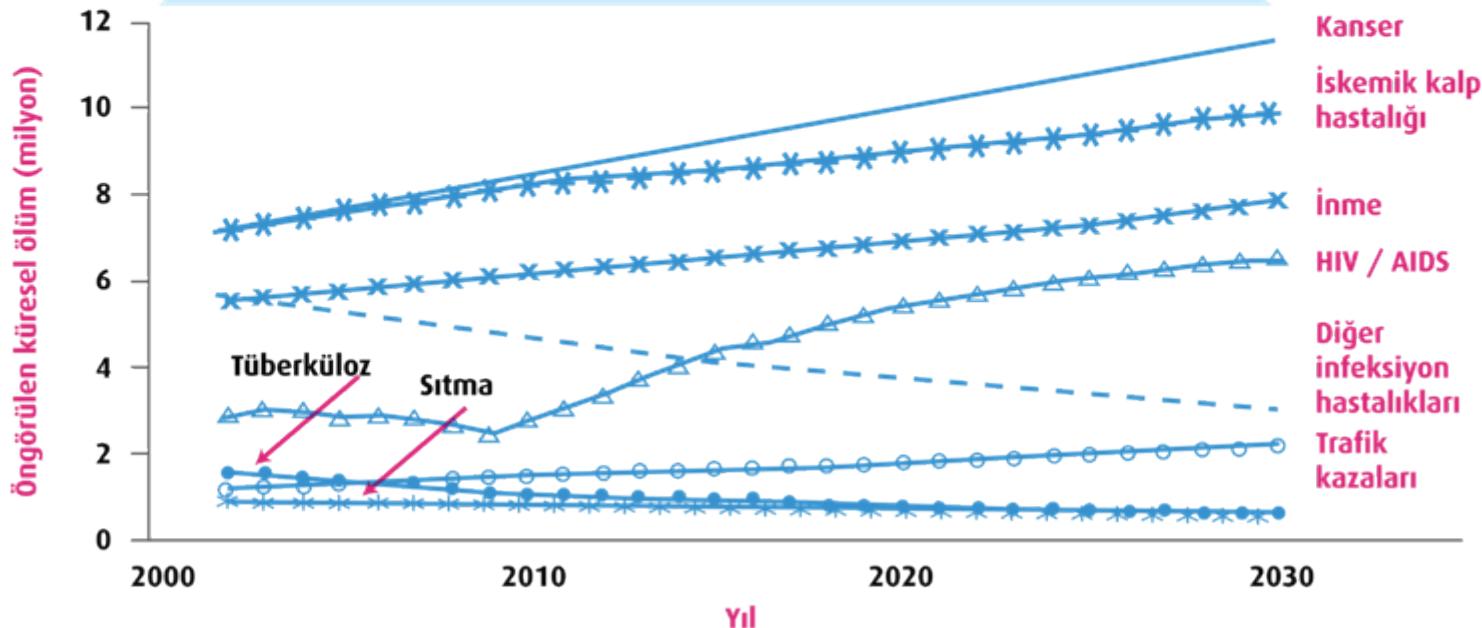
- Her yıl dünya çapında yaklaşık 14 milyon kişiye kanser tanısı konulmaktadır.
- Her yıl kanser nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısı 8.2 milyondur.
- 2030'da bu rakamın ikiye katlanması beklenmektedir.

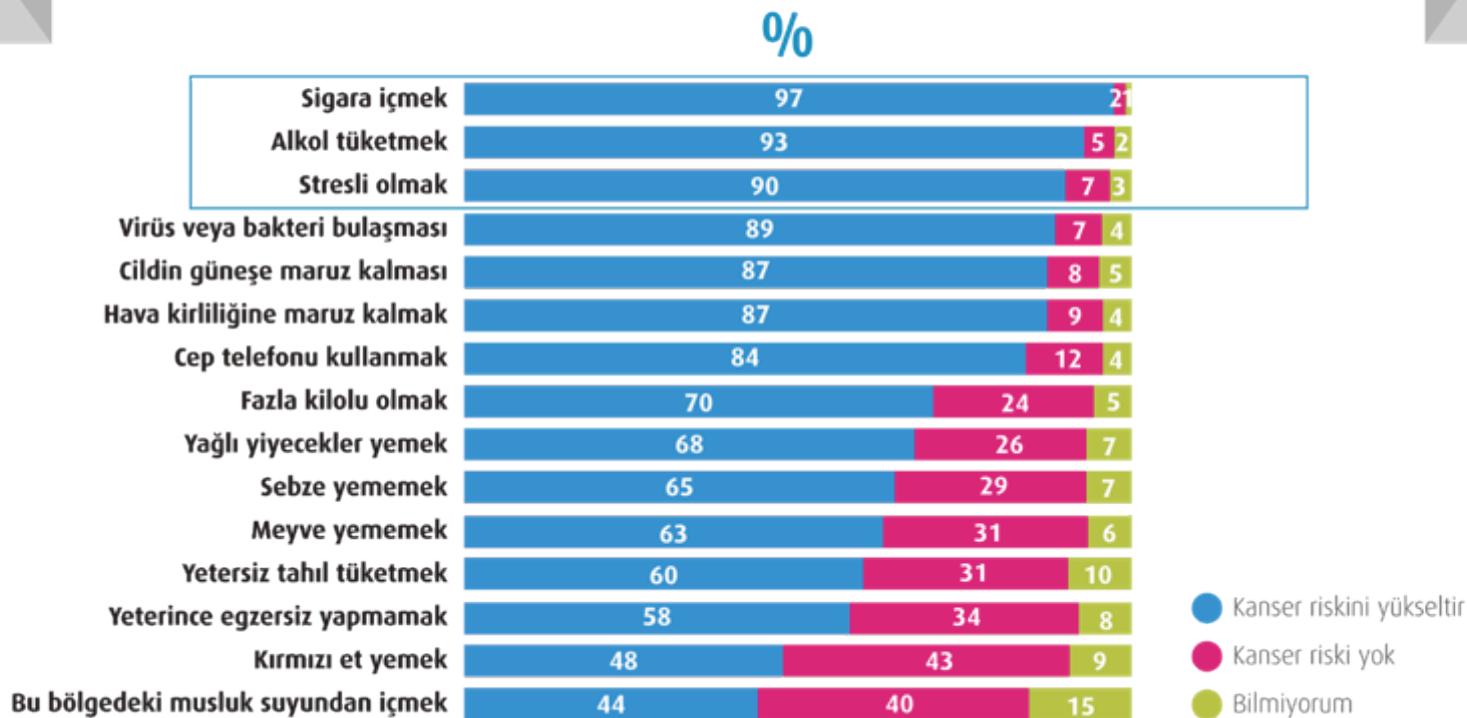
Ref: WHO International Agency for Research on Cancer Globocan Cancer Fact Sheet, 2012.

2030'a kadar dünya çapında öngörülen ölüm nedenleri

Seçilen nedenlere bağlı öngörülen küresel ölüm oranları, 2002-2030

Sizce kanser riskini artırın durumlar nelerdir?

Baz:1234 (Tüm görüşülenler)

Kanserlerin Üçte biri önlenebilir!

Kanserin bilinen çevresel nedenlerinden kaçınarak en sık görülen kanserlerin **üçte biri** önlenebilir.

Kanser oluşumundan sorumlu bu nedenler şunlardır;

Tütün kullanımı

Kötü beslenme ve aşırı kilo

Düşük fiziksel hareketlilik

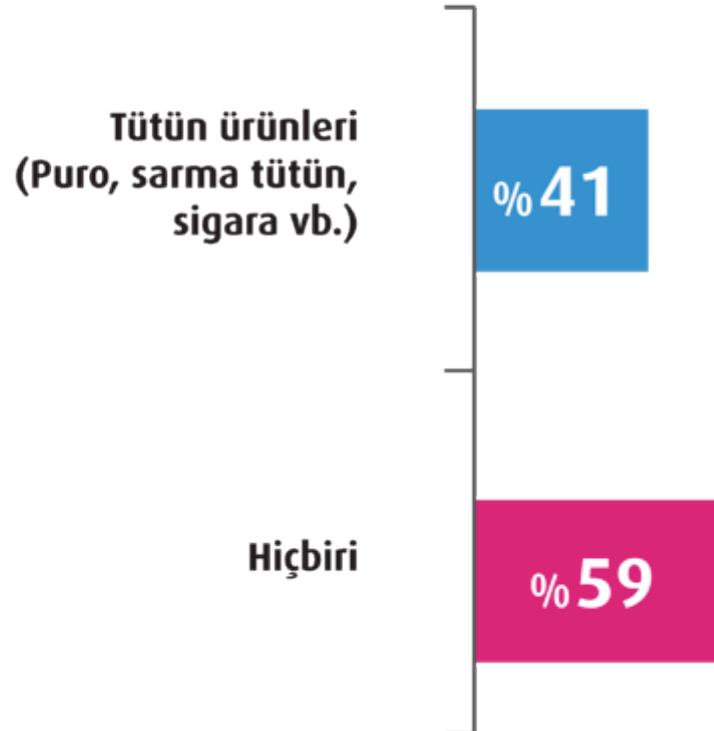

Alkol kullanımı

Güneş ışığının zararlı etkilerine maruz kalma

Tütün kullanımı

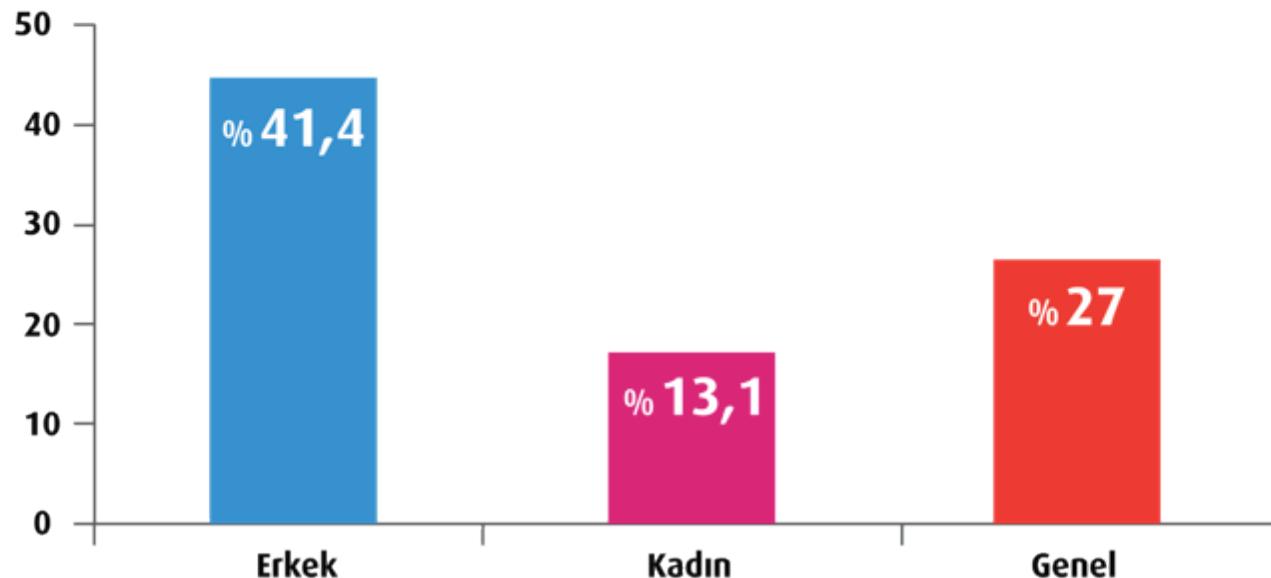

Baz:1234 (Tüm görüşülenler)

Tütün kullanımının etkileri

- **Dünya çapında her beş kanserden birinin** nedeni tütündür
- Tütün; kolon kanseri, böbrek kanseri, karaciğer ve lösemi dahil **15 kanser türünün nedenidir**
- **Akciğer kanserlerinin % 85 ila 90'ının** nedeni tütündür
- **Ağız kanseri ölümlerinin %85'i** tütün nedeniyedir
- **Larenks kanseri** riski tütün kullananlarda kullanmayanlara göre **20 ila 30 kat fazladır**
- **Mesane kanseri** riski tütün kullananlarda kullanmayanlara göre **6 kat fazladır**
- Tütün içmeye devam eden **kanser hastaları ölüm risklerini artırmaktadırlar**

Küresel Yetişkin (15+) Tütün Araştırması, 2012 Türkiye

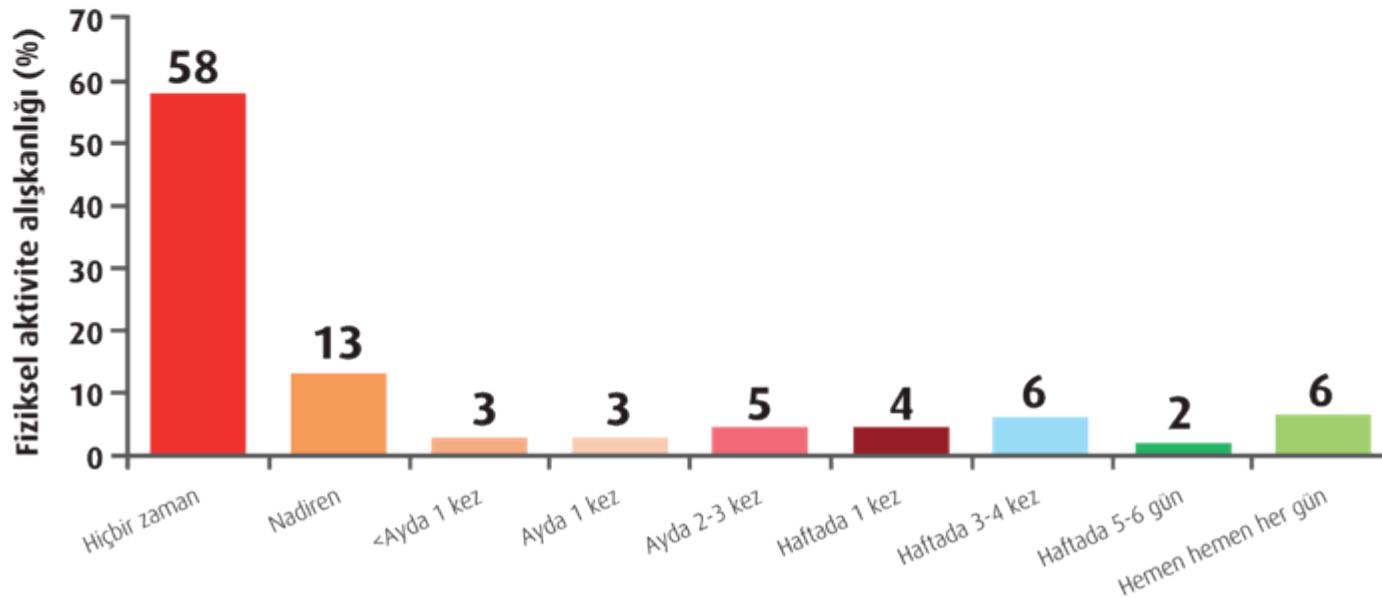
Sizce güneşe maruz kalmanın riskleri ve sağlığa etkileri nelerdir?

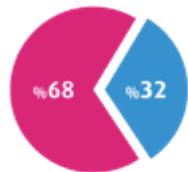
Baz:1234 (Tüm görüşülenler)

Fiziksel aktivite yapma alışkanlığınız nasıldır?

Fiziksel aktivite alışkanlığı (işyeri/ ev /spor salonu)

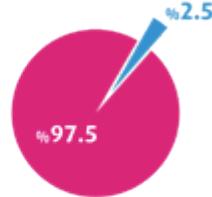
Şimdiye kadar hiç bir kanser tarama testi veya kanser için başka herhangi bir test yaptırdınız mı?

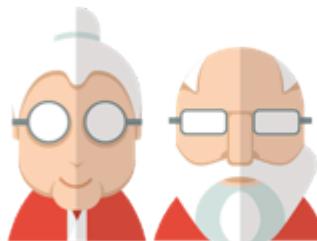
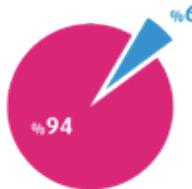
● Mammografi yaptıran,
40 yaş üzeri kadın

● Smear testi yaptıran
18 yaş ve üzeri kadın

● Prostat tetkiki yaptıran,
50 yaş üzeri erkek

● Kolon kanseri tarama testi yaptıran,
50 yaş üzeri kadın & erkek

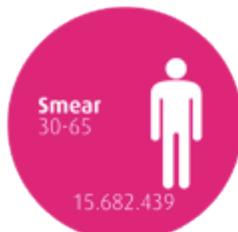
Baz:118 (Kanser tarama testi yaptıranlar)

KETEM tarama kriterleri

Tarama yöntemleri, henüz semptomlar ortaya çıkmadan, kanseri erkenden tespit etme şansı verir. Erken tanı, daha az kapsamlı tedavi gerektirir ve çok daha iyi sonuçlar alınmasını sağlar.¹

Taramanın meme kanseri, kolorektal kanser ve serviks kanserinde mortaliteyi azalttığı bilinmektedir.¹

TÜİK 2011 verilerine göre kanser taramaları

HPV Testi ile
tarama

40-69 yaş
herkese

50-69 yaşı herkese GGT
40-49 yaşı ailede 1. derece
akraba öyküsü olanlarda GGT
Kolonoskopi: 51 ve 61 yaş

Serviks (rahim ağzı) kanseri: Kadınlarda her beş yılda bir tekrarlanan HPV testi ile. Kolon kanseri ve meme kanseri tarama kriterleri açıklanmış²

1.Cancer Facts& Figures 2014

2.<http://www.kanser.gov.tr/kanser/kanser-taramaları/18-kanser-taramaları.html>

Taramanın sağkalıma etkisi

%30

Meme kanserinde tarama hayat kurtarır.¹

50 yaş üstü kadınlarında yapılan tarama, gelecek 20 yıl içinde meme kanserinden ölmeye riskini yaklaşık **%30** oranında azaltmaktadır.

18.800

Kolon kanseri taraması, kullanılan yöntemden bağımsız olarak maliyet-etkindir.²

50 yaş üstünde yapılan rutin taramanın, Amerika'da yılda **18.800** hayat kurtarabileceği tahmin edilmektedir.

%80

Servikal kanser yüksek oranda önlenebilir bir kanserdir.³

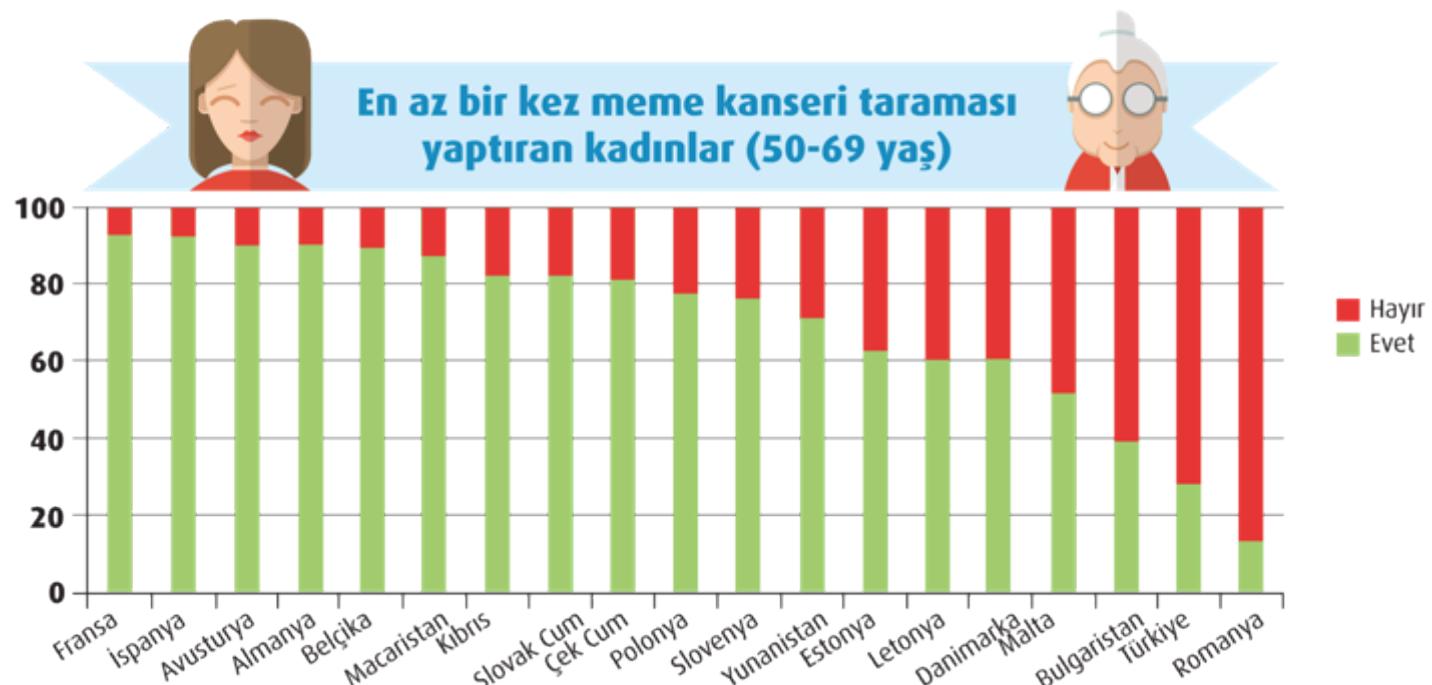
Düzenli aralıklarla yapılan Pap testi, servikal kanser insidans ve mortalitesini **%80** azaltmaktadır.

1. BMJ 2009;339:b2922

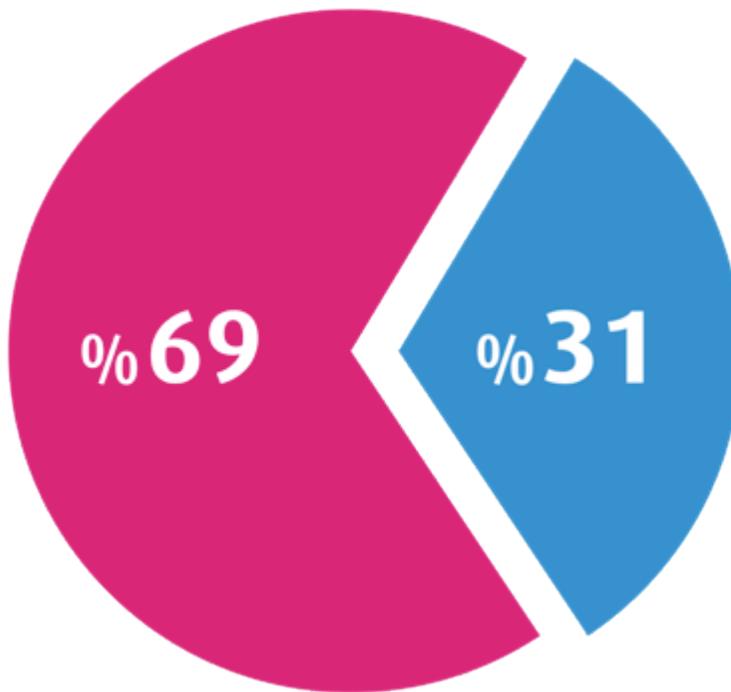
2. CRC Am Fam Physician. 2008;78(12):1385-1392, 1393-1394

3. <http://www.cancer.gov>

Avrupa ülkelerinde meme kanseri taramaları

Hayatınızın bir döneminde kansere yakalanacağımızı düşünüyor musunuz?

- Kansere yakalanacağımı düşünüyorum
- Kansere yakalanacağımı düşünmüyorum

Baz: 1234 (Tüm görüşülenler)

Yaşam boyu kanser geliştirme olasılığı Erkek 2008-2010, ABD, NCI, 2013

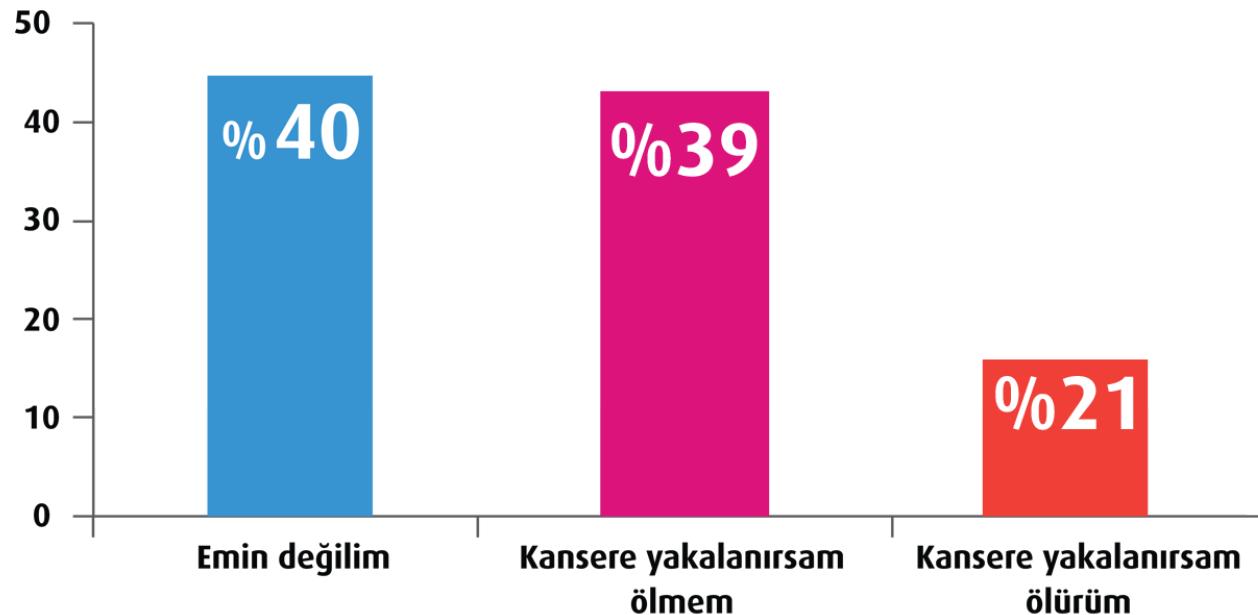
TÜM BÖLGELER	2'DE 1
Prostat	7'de 1
Akciğer ve Bronş	13'te 1
Kolon ve rektum	20'de 1
Mesane	26'da 1
Melanom	34'te 1
Non - Hodgkin lenfoma	42'de 1
Böbrek ve renal pelvis	49'da 1
Lösemi	60'ta 1
Ağzı boşluğu ve farinks	66'da 1
Karaciğer ve intrahepatik safra kanalı	82'de 1

Yaşam boyu kanser geliştirme olasılığı Kadın, 2008-2010, ABD, NCI, 2013

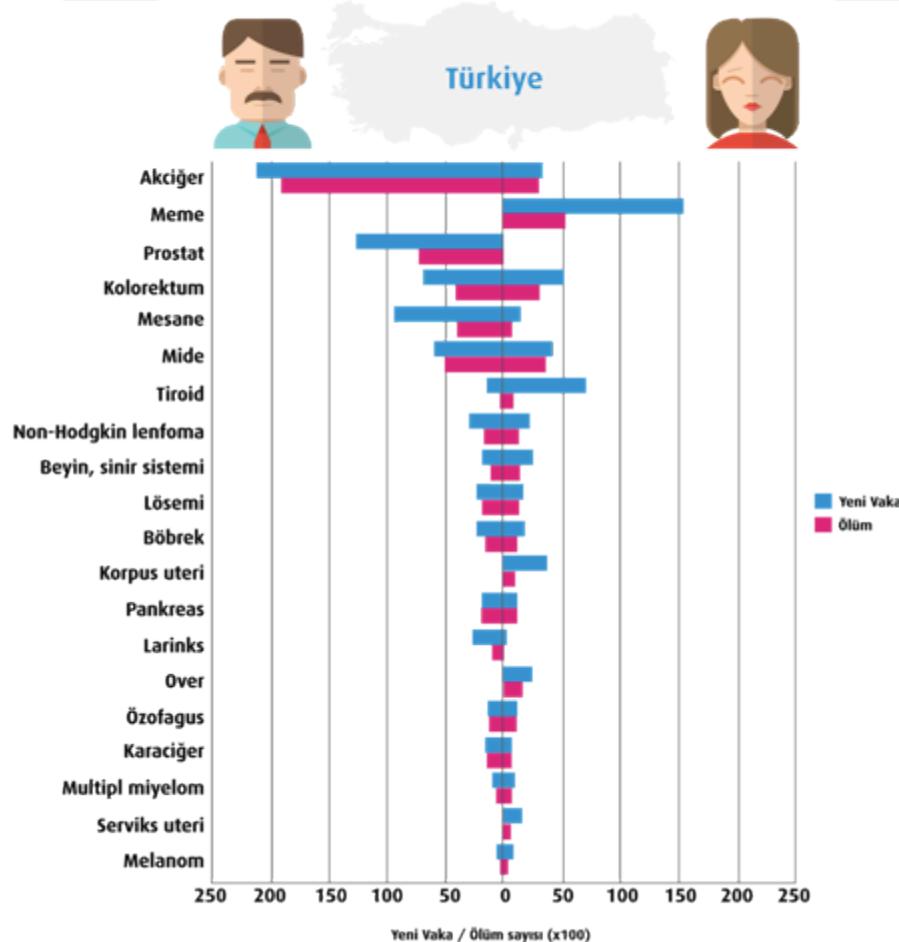
TÜM BÖLGELER	3'TE 1
Meme	8'de 1
Akciğer ve Bronş	16'da 1
Kolon ve rektum	22'de 1
Uterus korpus	37'de 1
Non-Hodgkin lenfoma	52'de 1
Melanom	53'te 1
Tiroid	62'de 1
Pankreas	68'de 1
Böbrek ve renal pelvis	83'te 1
Lösemi	86'da 1

Kansere yakalanırsanız öleceğinizi düşünüyor musunuz?

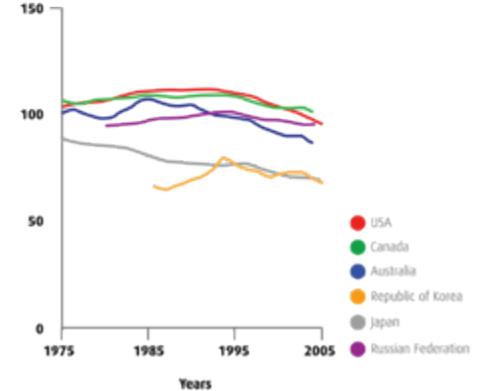
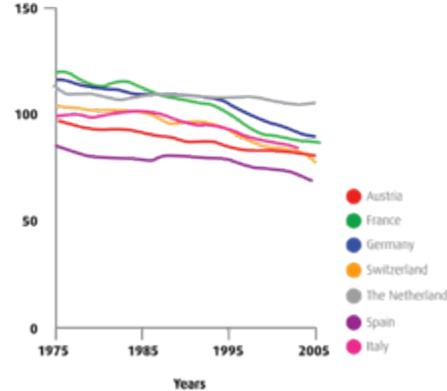
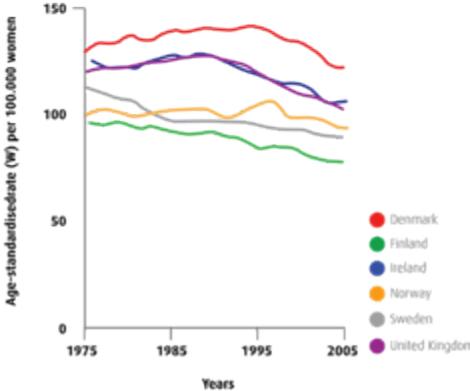
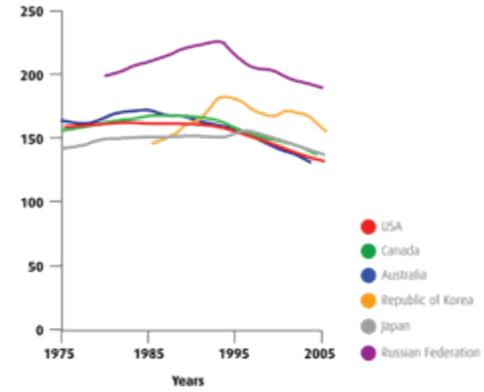
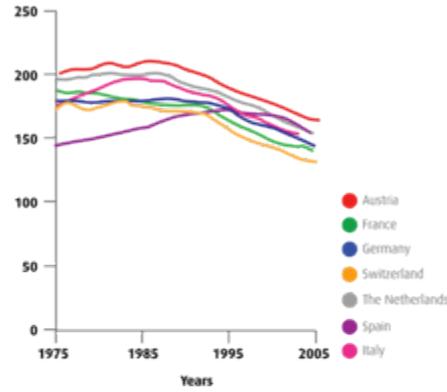
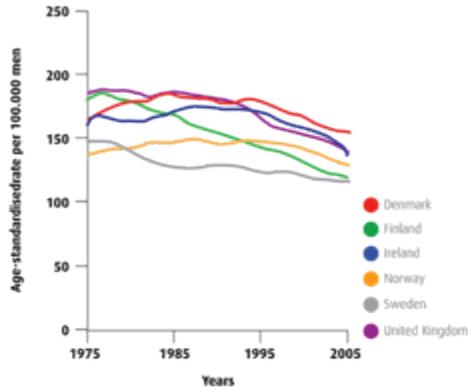

Baz:1234 (Tüm görüşülenler)

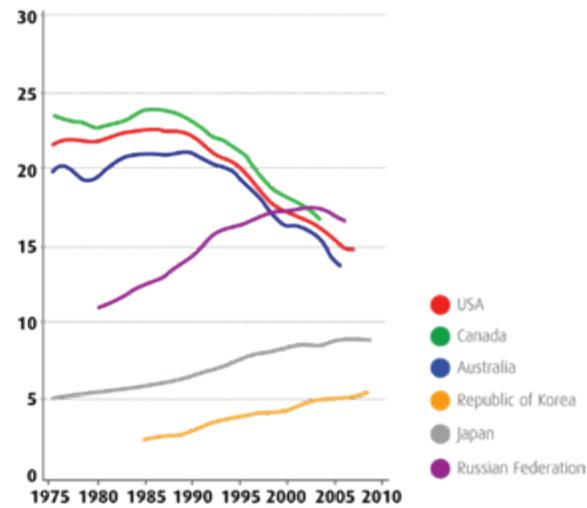
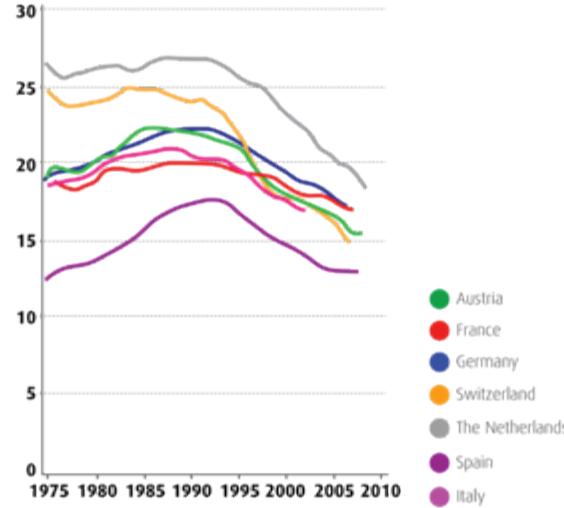
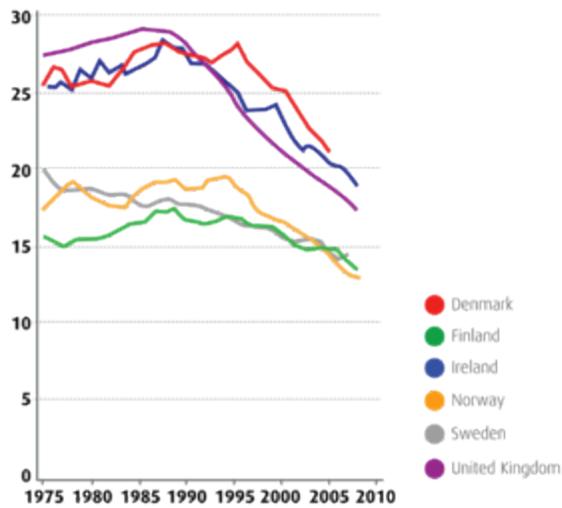
Türkiye'de kanser ve kanserden ölüm

Gelişmiş ülkelerde 90'lardan itibaren kanserden ölümlerde azalma vardır

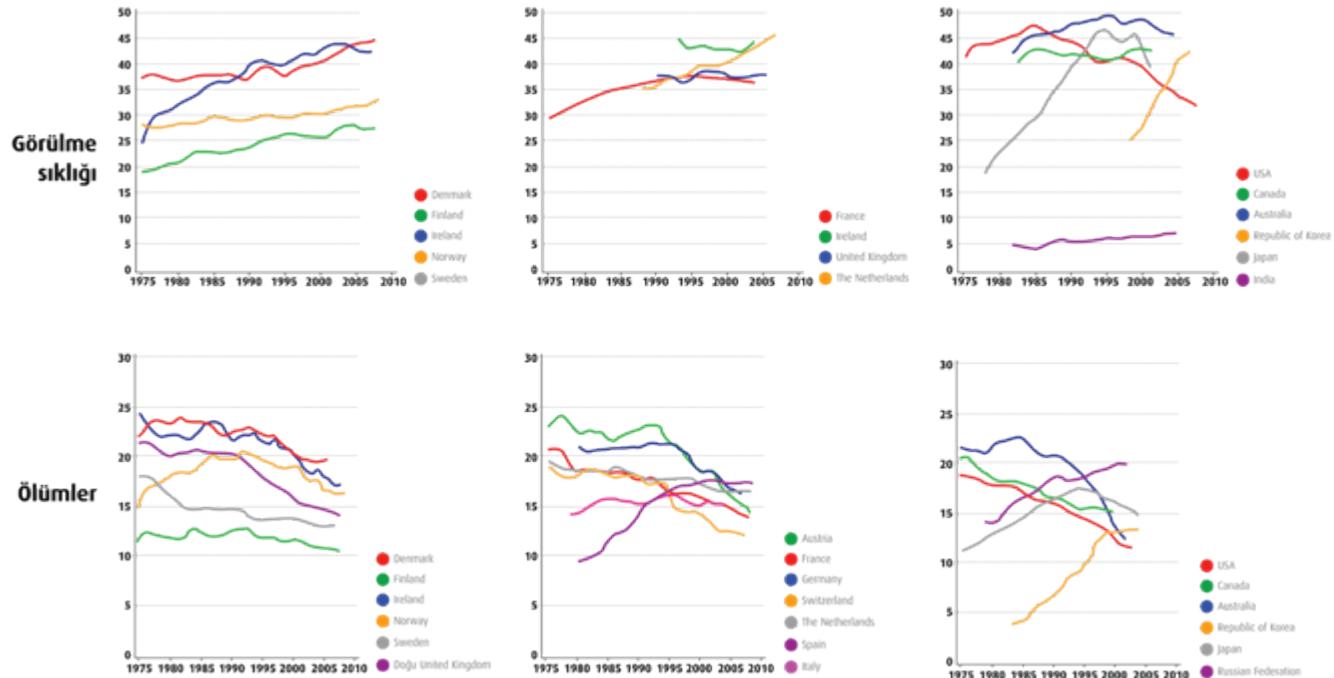

Meme kanserinde ölüm oranları düşmektedir

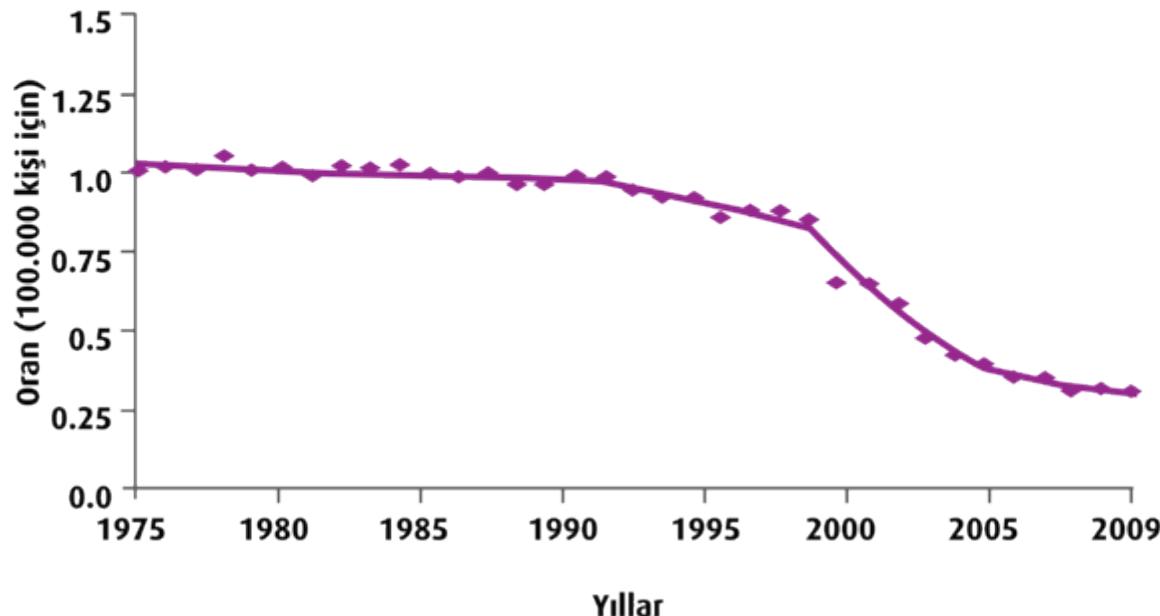
Bu iyileşmeye, toplumdaki bilinc düzeyindeki artış, tarama programları ve yeni tedaviler neden olmuştur

Kolorektal kanserde görülme sıklığı artarken, ölüm oranları düşmektedir

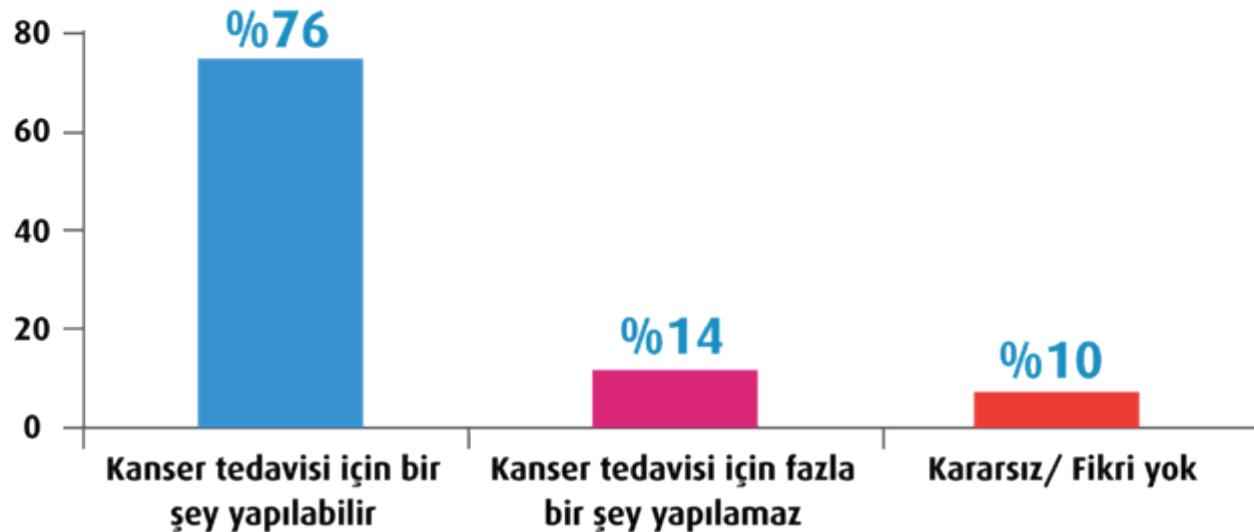
Bu iyileşmeye, toplumdaki bilinç düzeyindeki artış, tarama ve tanı programları ile yeni tedaviler neden olmuştur

Kronik myeloid lösemide son yıllarda ölüm oranları dramatik şekilde düşmüştür

Ref: SEER Cancer Statistics.

Kanserin tedavi edilebileceğine inanıyor muyuz?

Baz:1234 (Tüm görüşülenler)

Sık görülen kanserlerde 5 yıllık sağkalım süreleri

Erkek Sağkalım

Kadın Sağkalım

Ölüm

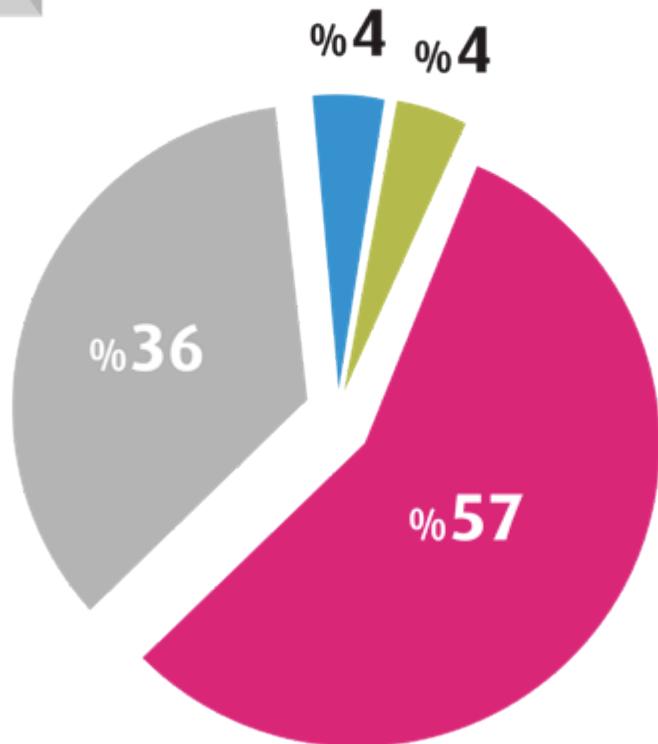
Ref: UK office for National Statistics. Last accessed April 2011 at:
www.statistics.gov.uk/cci/nugget.asp?id=861

5 yıllık göreceli kanser sağkalım oranları (%) – 1975-2009

BÖLGE	1975-1977	1987-1989	2003-2009
Tüm bölgeler	49	55	68
Meme (kadın)	75	84	90
Kolon	51	60	65
Lösemi	34	43	59
Akciğer ve bronş	12	13	18
Melanom	82	88	93
Non-Hodgkin lenfoma	47	51	71
Over	36	38	44
Pankreas	2	4	6
Prostat	68	83	100
Rektum	48	58	68
Mesane	72	79	80

Ref: SEER Cancer Statistics, 2013.

Kanser olmuş olsaydınız, tedavi kararına ne ölçüde katılırdınız?

- Kararları, tedavi ile ilgili bilinen her şeyi kullanarak doktor vermelii
- Doktor ve siz kararları eşit düzeyde birlikte vermelisiniz
- Kararları siz vermelisiniz ama doktorun görüşlerini önemli düzeyde göz önünde tutarak
- Bilmiyorum / emin değilim

Baz:1234 (Tüm görüşülenler)

Siz ya da bir yakınınız kanser olmuş olsaydı, hastalık ve tedavi ile ilgili bilgi almak için hangi kaynakları kullanırdınız?

BİLGİ KAYNAĞI

%53

Yakın Çevre

%46

İnternet

%41

Televizyon

%32

Doktor Hastane

%16

Gazete Dergi

Baz:1234 (Tüm görüşülenler)

TÜRK KANSER
ARAŞTIRMA VE SAVAŞ
KURUMU DERNEĞİ

ANKET

Kanserin bağıca belirti ve bulgularını biliyor musunuz?

© Evert © Hayw

Sonuc

Sitede Ara

Wikipedia

Wabco

bitshares

Turkish Journal of Cancer

Turk Kanser Bembi

NetLogo

4 SUBAT

Algebraic Expressions - 1

REFERENCES AND NOTES

A woman with long dark hair, seen from the side and back, is holding a single red balloon. She is looking upwards towards a sky filled with many colorful balloons of various colors like red, orange, yellow, and blue. The background shows a silhouette of trees against a bright sky. The overall mood is one of hope and remembrance.

HABERLER & DUYURULAR

6. Avrupa Tütün ya da Saçılık Kongresi İstanbul'da yapıldı

Prof. Dr. Tezer Kutluğ Uluslararası Kanse
Savaş Örgütü'ne (WICC) başkan seçildi

TARİHCE

KURULLUŞTAN BUGÜNE TÜRK KANSER ARASTIRMA VE SAVAS KURUMU

Ölümde ikinci aranmışsa, kanserolog (onkoloj) merhum Prof. Dr. Hamed Suat Akın tarafından "Türk Kanser Teticik ve Mücadele Çerçeve kuralları"da geçtiğinden beri uygulanmaktadır. Bu sona boyunca bir derneğin kurulması kararlı; hemde hoca tarafından patoloji uzmanı merhum Prof. Dr. Ferhat Çambır'ın sözde edildiği ve Sayın Çembel ile 56 kadıköy gönüllüleri ile uzaktan uygulanmıştır. Sonuçta 18 Şubat 1947 tarihinde "TÜRK KANSER ARASTIRMA VE SAĞLIK KURUMU" 15-1652 sayılı kararnameyi aldıktan sonra 1947 tarihinde kurulmuştur.

Kurum işçilerinde Relik Sayın Merkez Hizmetleri'nde çalışmalarine başlamıştır, buradan normal mesai saatleri içinde lütfen işlenmemeli ve işten kılınmalıdır. Bu konuyla ilgili olarak, sonraları lağır maddi tüketim konusunda, Mülk Kütahya müdürü Sayın Adnan Öztürkmen, Mülk Kütahya'da Kurumuzda hâkim ettiği meşveret ile birlikte 31 Mart'ta yapılan toplantıda sözümdür. Kurumuz, buradan sonra Ankaralı Atak-Bİ No: 16/1'e, daha sonra Atak-Bİ No: 71/3'e (bu ispatları İhvan Kat. 1 Daire'se tayinmiş, nihayet, 1969 yılında satın alınan ve halen Atak-Bİ No: 2-16/2'inci kuruluş Merkezdeki faaliyetlerini sürdürmektedir).

Kurukuluşun beiç çağrularına etkilişik surların Ankara'daki Genel Merkez İstihbaratı ek olarak 1964'de Adana, 1966'da Izmir, 1967'de Kırşehir, 1985'te Antalya, 1986'da Trabzon, 1996'da Garantiyat, 1997'de Bursa Süleyman Han Camii'nde, 1998'de Çanakkale'de, 2001'de Çanakkale'de, 2002'de İstanbul'da hâli halis edilen Kurumhanesine ait bir imza ile ilgili devletin ve başta meşhur Ahmed Küçük Han olmak üzere diğer üst düzey vali ve başbakanlarla deşifre ile bağlantı sağlanmış. 1962 yılında Türkiye'ye ve Karan Hanesine hizmete girmiş olan Aymen Ahmed Andriyev'in, 1962'de Bursa'ya boykık katılım medeni lehazanesi "Türk Kanseri Arşılığında ve Savunma Kararı, Aymen Ahmed Andriyev Hattat Hanedan" adlı veriliyor. Aymen Ahmed Andriyev'in, 1962'de Bursa'ya boykık katılım medeni lehazanesi "Türk Kanseri Arşılığında ve Savunma Kararı, Aymen Ahmed Andriyev Hattat Hanedan" adlı veriliyor. Aymen Ahmed Andriyev'in, 1962'de Bursa'ya boykık katılım medeni lehazanesi "Türk Kanseri Arşılığında ve Savunma Kararı, Aymen Ahmed Andriyev Hattat Hanedan" adlı veriliyor. Aymen Ahmed Andriyev'in, 1962'de Bursa'ya boykık katılım medeni lehazanesi "Türk Kanseri Arşılığında ve Savunma Kararı, Aymen Ahmed Andriyev Hattat Hanedan" adlı veriliyor.

Dünya Kanser Bildirgesi 2013

2006 yılında başlatılan Dünya Kanser Bildirgesi, küresel düzeyde kanser yükünün azaltılması amacıyla hazırlanmış bir eylem çağrısıdır.

2013 yılında Kasım ayında toplanan Dünya Kanser Liderler Zirvesinde, dünyanın farklı bölgelerinden kanser konusunda önde gelen uzmanlar ve kanserde mücadele eden savunucular tarafından gözden geçirilerek 2013 revizyonu yayınlanmıştır.

DÜNYA KANSER BİLDİRGESİ 2013

Dünya Kanser Bildirgesi, hükümet liderlerini, sağlık politika yapıclarını kanserin yükünü önemli ölçüde azaltmaya, eşitliği sağlamak, kanser kontrolünü dünyada sağlık ve kalkınma ile ilişkili gündeme almakta çağrımaktadır.

HEDEFİ YAKALAMAK:

Kanserde erken ölümler büyük oranda azalacak, hayat kalitesi gelişecektir ve kansenden iyileşme hızları artacaktır.

2025 YILINA KADAR:

- Hedef 1** - Etkin, kapsamlı ve sürdürülebilir hizla erken kanser kontrol programları olasılıklarla sağlık sistemleri güçlendirilecektir.
- Hedef 2** - Birçok ülkedeki kanserin yükünü ve kanser kontrol programlarının etkinliğini ölçmek için kanser kayıtlarının tutulması ve türlerine yönelik sistemler kurulacaktır.
- Hedef 3** - Kanserin türlerin türkemi, kilo fazlalığı/obezite, sıkışık beslenme, alkış alımı, rizikli hanehataları ve dijital kanser risk faktörleri önemli ölçüde azaltılacaktır.
- Hedef 4** - Kansere neden olan HPV ve HBV enfeksiyonlarına yóbenni aplat, evrensel aplatma programları kapsamına alınacaktır.
- Hedef 5** - Kanserde birlikte gelgen damigalarına doğrudan erişilecektir, yanlış bilinenler ve zararlı etkilerin yok edilecektir.
- Hedef 6** - Toplumsal tarama ve erken tanı programları yaygınlaştırılacak, sağlık enstitülerinin ve bulusmalarının konusundaki toplum ve sağlık çetenin belli olacak.
- Hedef 7** - Doğru kanser tanısı, kalitedeli tedavi, rehabilitasyon, destekleyici ve palyatif tedavi, temel ilâşkiler ve teknoloji entegrasyonuyla iyileşicektir.
- Hedef 8** - Etkin ağrı-kontrolü ve stresle baş etmeye yönelik hizmetler erişilebilir hale gelecektir.
- Hedef 9** - Özellikle düşük/orta-geliri ülkeler başta olmak üzere dünyada, kanser kontrollerin standartlarında sağlık çatı platformu şölenlik eğitimi imkanları geliştirilecektir.

WWW.UICC.ORG/WORLD-CANCER-DECLARATION

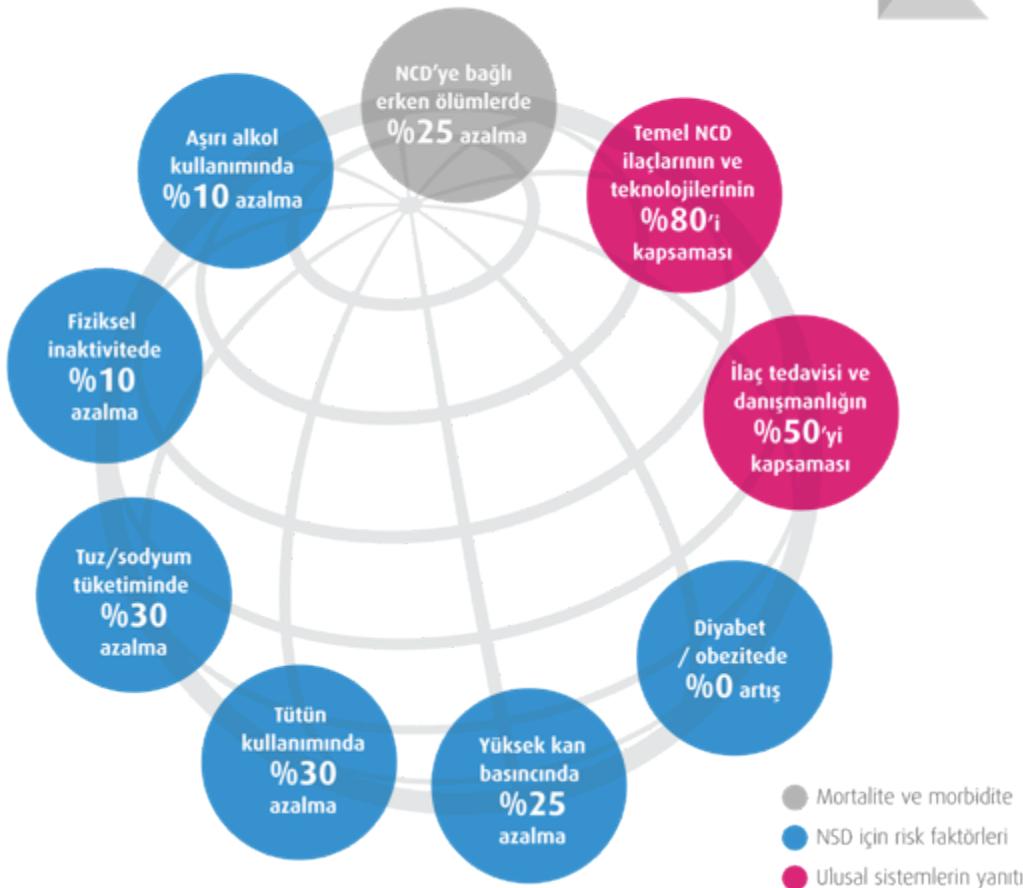

dunyakansergununu.org
Tüm Kanser Ayağına ve Saygı'nı Kansera Dönüştür.
Uluslararası Kanser Konseyi
İşbirliği
Tel: +90 312 431 29 30-31 Fax: +90 312 431 39 38
www.dunyakanser.org info@dunyakanser.org

worldcancerday.org
Uluslararası Kanser Konseyi
İşbirliği
www.uicc.org

2025 için belirlenen 9 global NCD hedefi

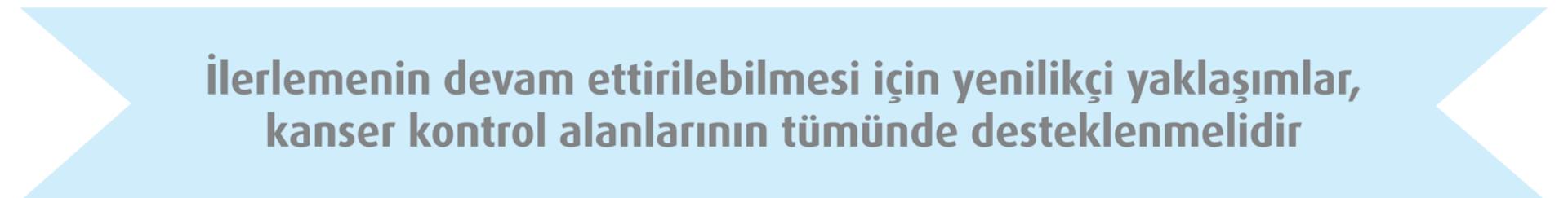
● Mortalite ve morbidite

● NSD için risk faktörleri

● Ulusal sistemlerin yanıtı

Kanserle mücadelede kaydedilen büyük ilerlemelere rağmen, bu sinsi hastalığı yenmek için kat edilecek daha uzun bir yol vardır.

Kanıtlar göstermektedir ki, kansere karşı alınan önlemler her geçen gün yeni çözümler getirmektedir.

İlerlemenin devam ettirilebilmesi için yenilikçi yaklaşımalar, kanser kontrol alanlarının tümünde desteklenmelidir